

УДК 377.4:81'276:631.3

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/96-1-40>**Катерина БАЗИЛІВСЬКА,**
orcid.org/0000-0003-2702-3301

аспірантка

*Інституту професійної освіти Національної академії педагогічних наук України
(Київ, Україна) katerinabazilevskaa@gmail.com*

КОНЦЕПТУАЛЬНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХОВИХ МОЛОДШИХ БАКАЛАВРІВ ІЗ АГРОІНЖЕНЕРІЇ

У статті висвітлено концептуальні положення формування професійно-термінологічної компетентності майбутніх фахових молодших бакалаврів із агроінженерії в умовах фахової передвищої освіти. Наведено результати дефінітивного аналізу визначення професійно-термінологічної компетентності майбутніх фахових молодших бакалаврів із агроінженерії. Виокремлено компоненти професійно-термінологічної компетентності майбутніх фахових молодших бакалаврів із агроінженерії, основні методологічні підходи, принципи, фактори, педагогічні умови формування професійно-термінологічної компетентності майбутніх фахових молодших бакалаврів із агроінженерії в умовах фахової передвищої освіти.

Охарактеризовано основні складові процесу формування професійно-термінологічної компетентності майбутніх фахових молодших бакалаврів із агроінженерії в умовах фахової передвищої освіти та подано модель означеного процесу як структуру, що об'єднує п'ять взаємопов'язаних блоків: цільовий, змістовий, суб'єктний, процесуально-технологічний та результативно-оцінний блоки.

Структурна модель формування професійно-термінологічної компетентності майбутніх фахових молодших бакалаврів із агроінженерії відображає обґрунтовані завдання, методологічні підходи, принципи, фактори, педагогічні умови, етапи, структурні компоненти, критерії, показники щодо проєктованого феномена.

Зроблено висновки, що висвітлені положення цілеспрямованого формування професійно-термінологічної компетентності майбутніх фахових молодших бакалаврів із агроінженерії в умовах фахової передвищої освіти з опорою на обґрунтовані напрями та етапи розв'язання проблеми є спробою розробити теоретичний і методологічний концепти розвитку цієї інтегративної властивості особистості.

Практичне значення дослідження полягає у можливості впровадження запропонованих концептуальних підходів до формування професійно-термінологічної компетентності майбутніх фахових молодших бакалаврів з агроінженерії в освітній процес аграрних коледжів, що сприятиме підвищенню якості професійної підготовки, удосконаленню змісту мовної освіти та інтеграції термінологічних знань у професійно спрямоване навчання.

Ключові слова: професійно-термінологічна компетентність, агроінженерія, фахова передвища освіта, концептуальні положення, зміст та структура, компоненти.

Kateryna BAZYLYVSKA,
orcid.org/0000-0003-2702-3301

PhD Student

*Institute of Vocational Education and Training of National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine) katerinabazilevskaa@gmail.com*

CONCEPTUAL ASPECTS OF FORMING PROFESSIONAL AND TERMINOLOGICAL COMPETENCE OF FUTURE PROFESSIONAL JUNIOR BACHELORS IN AGROENGINEERING

The article highlights the conceptual foundations of forming the professional and terminological competence of future professional junior bachelors in agroengineering within the system of professional pre-higher education. The results of a definitional analysis of the concept professional and terminological competence of future junior bachelors in agroengineering are presented. The components of this competence, as well as the main methodological approaches, principles, factors, and pedagogical conditions for its formation in the context of professional pre-higher education, are identified.

The main structural elements of the process of forming the professional and terminological competence of future junior bachelors in agroengineering under the conditions of professional pre-higher education are characterized. A model of this process is proposed, which integrates five interconnected blocks: target, content, subject, process-technological, and result-evaluative.

The structural model of forming the professional and terminological competence of future junior bachelors in agroengineering reflects well-founded tasks, methodological approaches, principles, factors, pedagogical conditions, stages, structural components, criteria, and indicators relevant to the designed phenomenon.

It is concluded that the presented provisions for the purposeful formation of the professional and terminological competence of future junior bachelors in agroengineering, based on the substantiated directions and stages of addressing the problem, represent an attempt to develop theoretical and methodological concepts for advancing this integrative personal quality.

The practical significance of the study lies in the possibility of implementing the proposed conceptual approaches to forming the professional and terminological competence of future junior bachelors in agroengineering in the educational process of agricultural colleges. Such implementation will contribute to improving the quality of vocational training, enhancing the content of language education, and integrating terminological knowledge into professionally oriented learning.

Key words: professional and terminological competence, agroengineering, professional pre-higher education, conceptual provisions, content and structure, components.

Постановка проблеми. Розвиток аграрного сектору в Україні, зумовлений активним упровадженням високотехнологічних рішень та модернізацією виробничих процесів, актуалізує потребу у фахівцях нової генерації, здатних ефективно діяти в умовах технологічно насиченого професійного середовища. Одним із важливих чинників професійної успішності майбутніх фахових молодших бакалаврів із агроінженерії є сформованість професійно-термінологічної компетентності, що забезпечує точність і коректність використання спеціальної лексики, адекватність сприйняття технічної документації та здатність до фахового спілкування.

Попри очевидну значущість цього компонента професійної підготовки, практика роботи аграрних коледжів свідчить про низку суперечностей. З одного боку, сучасні освітні стандарти підкреслюють необхідність інтеграції мовної й професійної підготовки, проте з іншого – реальний навчальний процес демонструє недостатню методичну опрацьованість процесу цілеспрямованого формування термінологічної компетентності. Викладачі різних дисциплін нерідко застосовують несистемний добір термінів, обмежуючись їх фрагментарним поданням, що ускладнює формування в студентів цілісного розуміння терміносистеми агроінженерії. Водночас у навчальній літературі спостерігається нестача методичних рекомендацій, які б узгоджували мовну, технічну та професійну складові підготовки.

Додаткової уваги потребує і проблема теоретичного визначення меж та структури професійно-термінологічної компетентності майбутніх молодших бакалаврів із агроінженерії. У науковій літературі побутують різні підходи до трактування змісту термінологічної компетентності, однак вони не завжди достатньо адаптовані до особливостей фахової підготовки у сфері агроінженерії, яка поєднує технічні, природничі та технологічні знання. Таким чином, виникає потреба в обґрунтуванні концептуальних засад формування цього важливого компонента фахової компетентності, у визначенні його педагогічних умов, методичних

принципів та освітніх технологій, що забезпечать послідовний і науково вмотивований розвиток термінологічних умінь студентів.

Отже, актуальність дослідження зумовлена суперечністю між зростаючими вимогами аграрного виробництва до рівня мовної та комунікативної підготовки майбутніх агроінженерів і недостатньою розробленістю концептуальних підходів до цілеспрямованого формування професійно-термінологічної компетентності в умовах сучасних закладів фахової передвищої освіти. Розв'язання цієї суперечності й обґрунтування відповідної концепції становлять сутність наукової проблеми статті.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика розвитку професійної, мовленнєвої та термінологічної компетентності майбутніх фахівців різних галузей є предметом численних досліджень, у яких розглядаються лінгвістичні, психолого-педагогічні, комунікативні та методичні аспекти фахової підготовки. У наукових працях Г. Берегової (2003), Л. Вікторової (2009), С. Климчук (2014), Т. Кравченко (2006), П. Лузана (2015), В. Перерви (2021), І. Харченко (2012) та інших акцентується увага на специфіці термінологічної підготовки майбутніх фахівців аграрної сфери; дослідники трактують терміносистему як динамічне утворення, що закономірно змінюється відповідно до розвитку аграрної науки й техніки. У працях підкреслюється важливість поєднання фахової, мовної та термінологічної складових як необхідної передумови підвищення результативності професійної діяльності випускників аграрних коледжів.

Водночас аналіз наукових джерел показує, що попри наявність фундаментальних напрацювань у галузі термінологічної підготовки, питання дослідження концептуальних аспектів формування професійно-термінологічної компетентності саме майбутніх фахових молодших бакалаврів із агроінженерії досі залишаються недостатньо висвітленими. Невизначеними залишаються зміст і структура цієї компетентності, логіка побудови моделі її формування, а також педагогічні умови

та засоби, які забезпечують її ефективне становлення в умовах фахової передвищої освіти. Така невирішеність актуалізує потребу в теоретичному обґрунтуванні концептуальних засад формування професійно-термінологічної компетентності майбутніх агроінженерів як ключового компонента їх професійної готовності.

Мета статті полягає в висвітленні концептуальних положень формування професійно-термінологічної компетентності майбутніх фахових молодших бакалаврів із агроінженерії.

Виклад основного матеріалу. Розглядаючи концептуальні підходи до формування професійно-термінологічної компетентності майбутніх фахових молодших бакалаврів із агроінженерії, насамперед слід визначити теоретико-методологічні засади, що лежать в основі цього процесу, а також окреслити специфіку професійної діяльності агроінженера, яка зумовлює зміст і структуру відповідної компетентності. У дослідженні акцентовано увагу на взаємодії мовної, фахової та когнітивної компонент, що забезпечують усвідомлене оперування терміносистемою галузі, а також на необхідності інтеграції термінологічної підготовки в загальну систему професійно орієнтованого навчання. Подальший виклад присвячено аналізу змістових характеристик професійно-термінологічної компетентності, визначенню педагогічних умов її формування та опису моделі, що відображає логіку й послідовність цього процесу в освітньому середовищі аграрного коледжу.

Результати опрацювання наукових джерел засвідчують, що проблема формування професійно-термінологічної компетентності перебуває у центрі уваги сучасної педагогіки та лінгводидактики, однак у науковому дискурсі вона тлумачиться неоднозначно. Дослідники по-різному визначають зміст і структуру цієї компетентності, що пояснюється складністю самої категорії та різноманітністю підходів до її інтерпретації. Водночас можна стверджувати, що професійно-термінологічна компетентність становить органічну складову професійної компетентності агротехніка й виступає ключовим чинником формування здатності майбутнього фахівця ефективно виконувати професійні функції. У її межах важливе місце займає комунікативна компетентність техніка-аграрника, яка забезпечує успішну фахову взаємодію та якісну реалізацію професійного мовлення. Ефективне професійне мовлення, у свою чергу, спирається на достатній рівень мовленнєвої компетентності – уміння слухати, читати, говорити та писати відповідно до мовних норм, що відображає сформованість мовної компетентності особистості.

Наукова позиція Л. Вікторової (2009) є вагомим для розуміння змісту професійно-термінологічної компетентності аграрника. Дослідниця наголошує, що вона охоплює не лише знання фахової термінології, а й уміння та навички точного й коректного використання термінів в усній та писемній формах професійного мовлення. Важливою складовою цієї компетентності, за Вікторовою, є внутрішня мотивація фахівця до самовдосконалення, розширення термінологічного словника та підвищення культури професійного спілкування. Учена підкреслює, що професійно-термінологічна компетентність є органічною складовою загальної професійної компетентності та тісно пов'язана з професійно-комунікативною діяльністю.

Водночас аналіз літератури свідчить, що ні у вітчизняній, ні в зарубіжній науковій традиції поняття «професійно-термінологічна компетентність» ще не отримало достатньо точного та усталеного визначення, що зумовлює потребу в його конкретизації з урахуванням специфіки підготовки майбутніх агроінженерів. На основі логічного аналізу понять у межах наукового дослідження було запропоновано дефініцію «професійно-термінологічна компетентність майбутнього фахового молодшого бакалавра із агроінженерії» як інтегративної властивості особистості. Це утворення поєднує здатність фахівця точно, грамотно й доречно застосовувати термінологічну лексику, вміння оперувати загальнонауковими, технічними та аграрними термінами у професійних комунікативних ситуаціях, а також високий рівень мотивації до розширення фахової терміносистеми, удосконалення усного й писемного мовлення та постійного професійного розвитку (Базилівська, 2022: 24).

Узагальнення викладених міркувань, результати аналізу змістових характеристик досліджуваної особистісної властивості та подане визначення дають підстави окреслити структуру професійно-термінологічної компетентності майбутнього фахового молодшого бакалавра із агроінженерії. У її складі виокремлюємо такі компоненти: *мотиваційно-ціннісний*, що охоплює потреби, мотиви, ціннісні орієнтації та інтерес до вдосконалення професійного мовлення; *когнітивно-інформаційний*, який містить знання фахової термінології, норм сучасної української літературної мови, а також уявлення про структуру й специфіку професійного спілкування; *поведінково-діяльнісний*, що виявляється в уміннях свідомо й вільно оперувати терміносистемою, у сформованості навичок професійного мовлення, здатності до аудіювання, говоріння, читання та письма; *особистісно-реф-*

лексивний, пов'язаний із розвитком наполегливості, витривалості, здатності до самоконтролю та самооцінювання власного мовлення, а також зі свідомою роботою над розширенням індивідуального термінологічного словника.

Визначення структури професійно-термінологічної компетентності логічно зумовлює необхідність обґрунтувати підходи до її цілеспрямованого формування в умовах фахової передвищої освіти. Саме побудова методичної моделі, що відображає логіку та послідовність професійно-термінологічної підготовки, виступає важливим інструментом удосконалення освітньої діяльності аграрних коледжів та забезпечення її відповідності сучасним вимогам аграрного виробництва.

У такому контексті розроблення моделі формування професійно-термінологічної компетентності майбутніх фахівців аграрного профілю розглядається як ключовий етап оптимізації їх фахової підготовки, спрямований на підвищення ефективності освітнього процесу, його практико-орієнтованості та підготовки студентів до успішної професійної самореалізації. Запропонована у нашому дослідженні модель трактується як цілісний проєкт організації освітнього процесу, що має забезпечити послідовне зростання рівня сформованості всіх компонентів професійно-термінологічної компетентності майбутніх фахових молодших бакалаврів із агроінженерії. Її структура охоплює такі взаємопов'язані блоки: *цільовий, концептуально-методологічний, суб'єктний, змістово-організаційний та результативно-оцінний* (Базилівська, Тітова, 2025: 89).

Методологічне підґрунтя запропонованої моделі спирається на комплекс провідних наукових підходів – компетентнісний, системний, комунікативний, особистісно зорієнтований, діяльнісний та середовищний. Доповнюють їх інформаційний, культурологічний, інтеграційний, технологічний та синергетичний підходи, які поглиблюють теоретичну базу дослідження та забезпечують багатовимірність аналізу процесу формування досліджуваної компетентності. Сукупність цих підходів визначає стратегічні орієнтири моделі, структурує методологію наукового пошуку та створює концептуальні рамки для розроблення педагогічних засад формування професійно-термінологічної компетентності майбутніх агроінженерів.

Організація професійно-термінологічної підготовки майбутніх агротехніків передбачає дотримання низки загально-дидактичних принципів, серед яких: науковість, зв'язок теорії з практикою, виховуючий характер навчання, відповід-

ність професійної підготовки сучасним вимогам аграрної галузі, систематичність і послідовність, свідомість і активність студентів, міцність результатів навчання, доступність, а також урахування індивідуальних особливостей студентів у процесі групового навчання. Для підготовки саме майбутніх фахових молодших бакалаврів із агроінженерії важливими є й специфічні принципи, що відображають галузеву спрямованість навчання: професійна орієнтованість, контекстність, мережевість взаємодії, інтерактивність, міждисциплінарна інтеграція та інші (Базилівська, Тітова, 2025: 90).

Структура моделі окреслює логіку та зміст процесу формування професійно-термінологічної компетентності, однак її ефективність значною мірою залежить від визначення й забезпечення відповідних педагогічних умов, що створюють сприятливе освітнє середовище для реалізації означеного процесу.

Визначення комплексу чинників, що забезпечують ефективне формування професійно-термінологічної компетентності майбутніх фахових молодших бакалаврів із агроінженерії, здійснювалося в межах дослідницької технології поетапно. На першому етапі шляхом аналізу дисертаційних досліджень, монографій, а також опитування педагогічних працівників, методистів і керівників закладів професійної освіти було окреслено коло найбільш значущих педагогічних умов, які, на думку фахівців, впливають на формування досліджуваної компетентності. На другому етапі з отриманого переліку за допомогою експертного оцінювання було виокремлено ті умови, що відіграють провідну роль як детермінанти розвитку професійно-термінологічної компетентності майбутніх агроінженерів. На третьому етапі уточнювалися саме ті з них, що містять наукову новизну та потребують детального теоретичного обґрунтування й подальшої емпіричної перевірки.

Узгодивши результати експертного оцінювання з дидактичними принципами, структурними компонентами компетентності та науковими підходами до визначення педагогічних умов, було встановлено, що ефективне формування професійно-термінологічної компетентності майбутніх фахових молодших бакалаврів із агроінженерії можливе за умови забезпечення таких педагогічних умов: поетапна методика професійно-термінологічної підготовки агротехніків з домінування діалогових методів і форм навчання; цілеспрямований розвиток в аграрному коледжі україномовного освітнього середовища; поєднання фахової і мовної (лінгвістичної) підготовки майбутніх агротехніків у цілісну методичну систему; засто-

сування інтерактивних технологій навчання для опанування майбутніми агротехніками професійним мовленням.

Кожна з виокремлених та обґрунтованих педагогічних умов спрямована на цілеспрямоване формування професійно-термінологічної компетентності майбутніх фахових молодших бакалаврів із агроінженерії та лише їх єдність забезпечує системність, послідовність і цілеспрямованість досліджуваного процесу.

Експериментально встановлені й теоретично обґрунтовані педагогічні умови реалізуються через методику, що інтегрує зміст, методи, форми, засоби та відповідні педагогічні технології формування професійно-термінологічної компетентності студентів. Її побудова передбачає дотримання логіки поетапної педагогічної взаємодії, яка охоплює мотиваційно-діагностувальний, формуально-технологічний та рефлексивно-корекційний етапи. З метою підвищення результативності професійно-термінологічної підготовки майбутніх агротехніків виокремлено основні напрями навчально-методичної роботи, серед яких: розвиток мовної, мовленнєвої й комунікативної компетентностей, а також формування термінологічної грамотності.

Зміст формування окресленої компетентності – як системи знань, умінь, навичок, особистісних якостей і супровідних компетентностей, необхідних майбутньому агротехніку для успішного здійснення професійної діяльності – безпосередньо пов'язаний із матеріалом мовно-філологічних дисциплін, загальноосвітніх предметів, фахових курсів, програм навчальних і виробничих практик, електронними освітніми ресурсами, а також тематикою авторського спецкурсу «Технічна термінологія».

Спираючись на методологічні підходи, принципи та визначені педагогічні умови, можна стверджувати, що досягнення поставлених цілей можливе за умови використання комплексу сучасних педагогічних технологій. До них належать інтерактивні технології (кооперативне та групове навчання, моделювання професійних ситуацій, розв'язання дискусійних питань), технології проблемного навчання, тренінгові та проєктні технології, а також інформаційно-комунікаційні технології.

Враховуючи специфіку формування професійно-термінологічної компетентності, у дослі-

дженні використовується сукупність методів навчання – репродуктивних, евристичних, пошукових, дослідницьких, практичних, імітаційних та ігрових. Професійно-термінологічна підготовка майбутніх фахівців здійснюється через різні форми організації навчального процесу: лекції (пояснювально-ілюстративні, проблемні, лекції-прес конференції), практичні заняття, самостійну роботу студентів, вебінари, спецкурси, навчальні та виробничі практики, а також форми інтернет-орієнтованої самоосвіти. До засобів формування професійно-термінологічної компетентності належать навчально-методична література, електронні бази даних, мережеві видання, цифрові освітні ресурси та інструменти, включно з сервісами штучного інтелекту (Базилівська, Тітова, 2025: 92).

Для визначення ефективності упровадження експериментальної методики цілеспрямованого формування професійно-термінологічної компетентності майбутніх агротехніків, діагностування рівнів сформованості досліджуваної властивості особистості визначено критерії: мотиваційний, гностичний, діяльнісний, особистісний з відповідними показниками, що характеризують чотири рівні розвиненості досліджуваного феномену особистості: початковий, середній, достатній, високий.

Висновки. Формування професійно-термінологічної компетентності майбутніх агротехніків є важливою складовою їхньої професійної підготовки, що потребує розгляду концептуальних аспектів досліджуваного процесу. Висвітлені положення цілеспрямованого формування професійно-термінологічної компетентності майбутніх фахових молодших бакалаврів із агроінженерії в умовах фахової передвищої освіти з опорою на обґрунтовані напрями та етапи розв'язання проблеми є спробою розробити теоретичний і методологічний концепти розвитку цієї інтегративної властивості особистості.

Практичне значення дослідження полягає у можливості впровадження запропонованих концептуальних підходів до формування професійно-термінологічної компетентності майбутніх фахових молодших бакалаврів з агроінженерії в освітній процес аграрних коледжів, що сприятиме підвищенню якості професійної підготовки, удосконаленню змісту мовної освіти та інтеграції термінологічних знань у професійно спрямоване навчання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Базилівська К. В. Професійно-термінологічна компетентність майбутніх фахових молодших бакалаврів із агроінженерії. *Інноваційна професійна освіта*, 2022. Вип. 5(6), С. 22-26. <https://doi.org/10.32835/2786-619X.2022.5.6.22-26>

2. Базилівська К. В., Тітова О. А. Обґрунтування моделі формування професійно-термінологічної компетентності майбутніх фахових молодших бакалаврів із агроінженерії. *Інноваційна педагогіка*. Вип. 89. 2025. С. 88-93. DOI <https://doi.org/10.32782/ip/89.16>.
3. Берегова Г. Д. Формування культури мовлення студентів-аграрників в умовах нижньонадніпрянських говірок : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02. Херсон, 2003. 18 с.
4. Вікторова Л. В. Формування професійно-термінологічної компетентності студентів вищих аграрних навчальних закладів у фахівців у фаховій підготовці : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Чернігів, 2009. 257 с.
5. Климчук С. В. Формування професійного мовлення майбутніх соціальних педагогів у процесі фахової підготовки: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / НУБіП України, Київ, 2014. 217 с.
6. Кравченко Т. П. Формування терміносистеми економіки агропромислового комплексу : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Київ, 2006. 20 с.
7. Лузан П. Г. Наукові основи організації педагогічного процесу в аграрному вищому навчальному закладі: монографія. Київ: Міленіум, 2015. 330 с.
8. Перерва В. В. Формування професійно-термінологічної компетентності майбутніх вчителів біології в процесі фахової підготовки: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Криворізький державний педагогічний університет, Кривий Ріг; Вищий навчальний заклад „Університет імені Альфреда Нобеля”, Дніпро, 2021. 361 с.
9. Харченко І. І. Формування професійно-термінологічної компетентності студентів-аграрників під час вивчення курсу «Українська мова за професійним спрямуванням». *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2012. №4 (22). С. 342-349.

REFERENCES

1. Bazylyvska K. V. (2022). Profesiino-terminolohichna kompetentnist maibutnikh fakhovykh molodshykh bakalavriv iz ahroinzhenierii [*Professional and terminological competence of future professional junior bachelors in agroengineering*]. *Innovatsiina profesiina osvita*, 5(6), 22–26. <https://doi.org/10.32835/2786-619X.2022.5.6.22-26>. [in Ukrainian].
2. Bazylyvska K. V., Titova O. A. (2025). Obgruntuvannia modeli formuvannia profesiino-terminolohichnoi kompetentnosti maibutnikh fakhovykh molodshykh bakalavriv iz ahroinzhenierii [*Justification of the model for forming professional and terminological competence of future junior bachelors in agroengineering*]. *Innovatsiina pedahohika*, 89, 88–93. <https://doi.org/10.32782/ip/89.16> [in Ukrainian].
3. Berehova H. D. (2003). Formuvannia kultury movlennia studentiv-ahrarynykiv v umovakh nyzhnonaddniprianskykh hovirok [*Formation of speech culture of agricultural students in the context of Lower Dnieper dialects*]. Extended abstract of candidate's thesis. Kherson. [in Ukrainian].
4. Viktorova L. V. (2009). Formuvannia profesiino-terminolohichnoi kompetentnosti studentiv vyshchykh ahrarnykh navchalnykh zakladiv u fakhovii pidhotovtsi [*Formation of professional and terminological competence of students of higher agricultural institutions in vocational training*]. Candidate's thesis. Chernihiv. [in Ukrainian].
5. Klymchuk S. V. (2014). Formuvannia profesiinoho movlennia maibutnikh sotsialnykh pedahohiv u protsesi fakhovoi pidhotovky [*Formation of professional speech of future social pedagogues during vocational training*]. Candidate's thesis. Kyiv: National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. [in Ukrainian].
6. Kravchenko T. P. (2006). Formuvannia terminosystemy ekonomiky ahropromysloвого комплексу [*Formation of the terminology system of the agro-industrial complex economy*]. Extended abstract of candidate's thesis. Kyiv. [in Ukrainian].
7. Luzan P. H. (2015). Naukovi osnovy orhanizatsii pedahohichnoho protsesu v ahrarnomu vyshchomu navchalnomu zakladi [*Scientific foundations of organizing the pedagogical process in an agricultural higher education institution*]. Kyiv: Milenium. [in Ukrainian].
8. Pererva V. V. (2021). Formuvannia profesiino-terminolohichnoi kompetentnosti maibutnikh vchyteliv biolohii v protsesi fakhovoi pidhotovky [*Formation of professional and terminological competence of future biology teachers in the process of vocational training*]. Candidate's thesis. Kryvyi Rih – Dnipro: Kryvyi Rih State Pedagogical University; Alfred Nobel University. [in Ukrainian].
9. Kharchenko I. I. (2012). Formuvannia profesiino-terminolohichnoi kompetentnosti studentiv-ahrarynykiv pid chas vyvchennia kursu «Ukrainska mova za profesiinym spriamuvanniam» [*Formation of professional and terminological competence of agricultural students while studying the course «Ukrainian language for professional purposes»*]. *Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnolohii*, 4(22), 342–349. [in Ukrainian].

Дата першого надходження статті до видання: 12.02.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 23.03.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті: 22.04.2026

Стаття поширюється на умовах
ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

